

تحولات مسئولیت کیفری نوجوانان در قانون مجازات اسلامی مصوب 1392

چکیده

بزهکاری نوجوانان یکی از مسائل حائز اهمیت است که مد نظر محققان علوم جرم شناسی، جامعه شناسی و حقوق قرار دارد. تاریخ عدالت کیفری با گذر زمان از واکنش های سرکوب گر و شدید نسبت به این گروه عدول و به سمت حمایت از آن ها جهت اصلاح و تربیت حرکت کرده است و نسبت به این گروه سنی از نظام مسئولیت کیفری تدریجی استفاده می نماید.

یکی از ایراداتی که سابقاً نسبت به قانون مجازات اسلامی مصوب 1370 مطرح می گردید، پایین بودن سن مسئولیت کیفری و دفعی بودن مسئولیت جزایی بود؛ اما با تصویب قانون مجازات اسلامی در سال 92، در خصوص رویکرد کنونی نظام حقوقی ایران در مواجهه با بزهکاری نوجوانان می توان گفت در بخش تعزیرات هرچند کماکان بلوغ جنسی شاخصه شروع مسئولیت کیفری می باشد لیکن از نظام مسئولیت کیفری تدریجی استفاده شده که از طرفی با توجه به قاعده ی التعزیر بما یراه الحاکم، با موازین فقهی منطبق می باشد و از طرف دیگر با مقررات بین المللی هماهنگ است اما در بخش حدود و قصاص، با تصویب ماده ۹۱ قانون مجازات اسلامی همچنان از نظام دفعی برای مسئولیت کیفری استفاده گردیده است. البته در این بخش نیز با آزادی عملی که برای محاکم جهت عدم اجرای حدود و قصاص در نظر گرفته شده است، تا حدودی ایرادات سابق رفع گردیده است.

کلید واژگان: مسئولیت کیفری، نوجوان، قانون مجازات اسلامی